



Innst. O. nr. 11

(2004-2005)

Innstilling til Odelstinget fra kommunalkomiteen

Ot.prp. nr. 10 (2004-2005)

Innstilling fra kommunalkomiteen om lov om lønnsnemndbehandling av arbeidstvisten mellom Oljearbeidernes Fellessammenslutning og Norges Rederiforbund i forbindelse med tariffrevisjonen 2004

Til Odelstinget

1. SAMANDRAG

1.1 Partsforhandlinger og mekling

I proposisjonen viser Arbeids- og sosialdepartementet til at arbeidstvisten er oppstått i forbindelse med tariffrevisjonen 2004. Norges Rederiforbund innledet parallelle forhandlinger med OFS, Norsk Olje- og Petrokjemisk Fagforbund (NOPEF) og De Samarbeidende Organisasjoner (DSO) om ny tariffavtale, og kom 9. juni 2004 til enighet med NOPEF og DSO. Forhandlingene med OFS ble imidlertid brutt uten resultat. OFS gikk deretter til plassoppsigelse for ca. 175 av sine medlemmer omfattet av avtalen for flyttbare innretninger og plattformboring. Plassoppsigelsen kom inn til Riksmeklingsmannen 11. juni 2004. Riksmeklingsmannen nedla forbud mot arbeidsstans og innkalte partene til mekling. Meklingen ble avsluttet 1. juli uten resultat.

I proposisjonen er det redegjort for opptrappingen av streiken og iverksettelsen av lockout fra Norges Rederiforbunds side.

Etter et møte mellom partene og arbeids- og sosialministeren 25. oktober hvor han informerte om at Regjeringen hadde besluttet å fremme forslag om tvungen lønnsnemndbehandling av tvisten, meddelte Norges Rederiforbund at deres medlemsbedrifter ville gjenoppta arbeidet og at varslet opptrapping ikke ville bli iverksatt. OFS meddelte neste dag at de ville gjenoppta arbeidet fra onsdag 27. oktober kl. 24.00.

1.2 Virkninger av konflikten

Konflikten som startet med streik 2. juli, har gjennom flere utvidelser ført til at driften på til sammen ni bore- og produksjonsinnretninger er rammet, et bortfall i oljeproduksjonen på ca. 55 000 fat per dag og til forsinkelser i letevirsomheten.

En opptrapping av arbeidskonflikten gjennom den varslede lockouten og sympatilockout fra 8. november vil medføre tilnærmet full produksjonsstans på alle felt på sokkelen i løpet av 5-7 dager. En opptrapping som varslet vil ramme forsyningstjenesten til feltene. En opptrapping vil også få store konsekvenser for transporten av olje.

En arbeidskonflikt som berører hele den norske kontinentalsokkelen, er anslått å medføre en månedlig reduksjon i produksjonsverdien av råolje og naturgass på om lag 40 mrd. kroner basert på dagens oljepriser. Handelsbalansen med utlandet forverres med et tilsvarende beløp. Reduksjonen i påløpte skatter og avgifter er anslått å utgjøre om lag 22 mrd. kroner pr. måned. I tillegg anslås inntektene fra statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten (SDØE) å bli redusert med om lag 12 mrd. kroner pr. måned.

Ser en bort fra faren for tap av ressurser, vil den råoljen og naturgassen som ikke produseres i dag, imidlertid kunne bli gjenvunnet senere og resultere i økt produksjon etter at de ulike feltene har passert toppproduksjonen.

En stans i produksjonen på norsk sokkel vil få betydelige konsekvenser i oljemarkedet. Norsk naturgass leveres i hovedsak i henhold til langsiktige salgskontrakter. En arbeidskonflikt over en lengre periode vil alvorlig svekke Norges troverdighet som en sikker leverandør av olje og gass.

1.3 Konklusjon

På bakgrunn av de alvorlige økonomiske og samfunnsmessige konsekvenser som er beskrevet over,

har Arbeids- og sosialdepartementet kommet til at arbeidstvisten mellom OFS og Norges Rederiforbund nå må løses uten ytterligere arbeidskamp. Konflikten har nå vart i nær fire måneder. Forhandlingssituasjonen mellom partene er svært fastlåst, og det er ingen utsikter til noen forhandlingsløsning. Arbeids- og sosialdepartementet finner det derfor nødvendig å foreslå at det gripes inn med tvungen lønnsnemnd.

Departementet fremmer samtidig forslag om at det blir forbudt å iverksette eller opprettholde arbeidskamp for å løse tvisten.

Arbeids- og sosialdepartementet er av den oppfatning at et vedtak om tvungen lønnsnemnd i den omhandlede arbeidskonflikten er innenfor rammen av de konvensjoner Norge har ratifisert. Men selv om det skulle påvises motstrid mellom internasjonale konvensjoner og Norges bruk av tvungen lønnsnemnd, mener departementet at det uansett er nødvendig å gripe inn i konflikten.

2. MERKNADER FRÅ KOMITEEN

Fleirtalet i komiteen, medlemmene frå Arbeidarpartiet, Sigvald Oppebøen Hansen, Reidar Sandal, Karl Eirik Schjøtt-Pedersen og Signe Øye, frå Høgre, Peter Skovholt Gitmark, Hans Kristian Hogsnes og Kari Lise Holmberg, frå Framstegspartiet, Torbjørn Andersen og Per Sandberg, frå Kristeleg Folkeparti, Anita Apelthun Sæle og Ivar Østberg, og frå Senterpartiet, leiaren Magnhild Meltveit Kleppa, vil understreke at Stortinget ikkje tek stilling til grunnlaget for konflikten mellom Oljearbeidernes Fellessammenslutning og Norges Rederiforbund. Fleirtalet viser til Regjeringa si orientering i proposisjonen om verknadene av konflikten. Fleirtalet viser vidare til at Regjeringa si grunngjeving for å ta i bruk tvungen lønnsnemnd er alvorlege økonomiske og samfunnsmessige konsekvensar slik det er gjort greie for i saka. Fleirtalet stør på dette grunnlaget framlegget i proposisjonen.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti, Karin Andersen og Heikki Holmås, viser til at Norge har ratifisert flere ILO-konvensjoner som verner om streikeretten. Disse medlemmer viser til tolking fra ILOs egne organer som tilsier at tvungen lønnsnemnd bare kan tillates dersom streiken setter liv, helse eller per-

sonlig trygghet i fare for hele eller store deler av innbyggerne. Disse medlemmer vil understreke det ansvar partene i arbeidslivet har for å finne løsninger i frie forhandlinger. Disse medlemmer mener aktiv bruk av tvungen lønnsnemnd gjør at partene ikke i tilstrekkelig grad bestreber seg på selv å finne løsninger i forhandlinger.

Disse medlemmer viser til at ved varsel om ny plassfratredelse, svarte arbeidsgiversiden med full lockout. De alvorlige konsekvensene av opptrapping blir ikke synliggjort og kan medføre at partene i arbeidslivet spekulerer i at regjeringen griper inn med lønnsnemnd.

Disse medlemmer viser til at total leveringsstopp ville ha alvorlige konsekvenser. Disse medlemmer mener likevel det på dette tidspunkt ikke var grunnlag for å gripe inn. Disse medlemmer vil på denne bakgrunn gå imot innstillingen.

3. TILRÅDING FRÅ KOMITEEN

Komiteen har elles ingen merknader, viser til proposisjonen og til det som står ovanfor og rår Odelstinget til å gjere slikt

vedtak til lov

om lønnsnemndbehandling av arbeidstvisten mellom Oljearbeidernes Fellessammenslutning og Norges Rederiforbund i forbindelse med tariffrevisjonen 2004

§ 1

Tvisten mellom Oljearbeidernes Fellessammenslutning og Norges Rederiforbund i forbindelse med tariffrevisjonen 2004 skal avgjøres av Rikslønnsnemnda.

§ 2

Det er forbudt å iverksette eller opprettholde arbeidsstans eller blokade til løsning av tvisten.

Reglene i lov av 19. desember 1952 nr. 7 om lønnsnemnd i arbeidstvister får tilsvarende anvendelse.

§ 3

Loven trer i kraft straks.

Loven opphører å gjelde når Rikslønnsnemnda har avsagt kjennelse i tvisten.

Oslo, i kommunalkomiteen, den 11. november 2004

Magnhild Meltveit Kleppa

leiar og ordførar